

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 77. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932. szeptember 16

Vizet prédikálnak

és bort isznak. És emellett szép színes rakétákat eregetnek a levegőbe, amik hangosan puffannak, de semmi más hasznát nem produkálnak. Így lehet jellemezni a kormány mostani adópolitikáját. Amellyel furcsa bizonyítékát adják az ő zseniális finác és járásuknak. Mert különös és furcsa észjárásra vall az, ahogy Mironescu ur, a kormány pénzügyminisztere ezzel a szegény országgal és ennek a szegény országnak még szegényebb lakóival bánik. Itt van például az az új adójavaslat. Hónapok óta halljuk, hogy a kormány könnyíteni fog az adóterheken. Erre nézve Mironescu ur elkészített egy javaslatot. Hát valami nagy kedvezményeket és nagy engedményeket nem tesz ez a javaslat, de látszat szerint pár százalékkal kevesebb adót kellett volna préselnünk a jövő évben. De csak a látszat szerint. Mert amit a jobb kezével adott Mironescu ur, a ballal visszavette. Ez az a híres néppolitika. És ez az a nagy kedvezmény, amit a kormány nyújt.

Az első fecske,

ami a kelet-európai államok közledését jelentheti s ami ebből a mostani gazdasági válságból is megmutathatja az utat, a stresai gazdasági konferencia határozata. Eszerint a határozat szerint a három nagyhatalom, Franciaország, Olaszország és Németország hajlandó segítséget nyújtani a kelet-európai agrárállamoknak, Romániának, Jugoszláviának, Magyarországnak és Bulgáriának. A négy dunai állam ezek szerint választhat a preferenciális vámrendszer vagy a pénzbeli segítés között. Jellemző, hogy ezt a határozatot Anglia is támogatta s csupán csak azért nem vett részt a maga részéről is a határozat meghozatalában, mert ő pénzbeli segítséget nem nyújthat, ellenben a vámkedvezményt készséggel megadja a dunai államok gabonaszállítmányainak. Ez a stresai határozat sok szempontból bir rendkívüli fontossággal. De a legfontosabb éppen az, hogy ez a határozat alkalmas arra, hogy segítséget nyújtson a keleti kis államoknak, sőt határozottan enyhíthetné a már-már elbírhatatlanná lett krízist. És ez az, amire várunk.

Németország nem vesz részt a leszerelési konferencián,

**amíg nem ismerik el egyenjogúságát
Göring ma bünvádi feljelentést tett Papen ellen**

BERLIN. A német birodalmi kormány hivatalosan bejelentette, hogy nem vesz részt a leszerelési értekezlet szeptember 21-én megkezdődő ülészakán. Németország ezt a szándékát eljuttatta Hendersonnak, a leszerelési konferencia elnökének is. A német kormány a Hendersonhoz intézett átiratában azt írja, hogy a német kormány adig nem vehet részt a leszerelési konferencián, amíg nem ismerik el a fegyverkezési egyenjogúsági kérését.

BERLIN. Mint a Völkischer Beobachter jelenti, Göring, a birodalmi gyűlés elnöke, a nemzeti szociálista párt ügyésze útján feljelentést tett Papen birodalmi kancellár ellen, mert a kancellár őt alkotmánysszeggéssel vádolja. A kancellárnak ez a megállapítása a Göringhez írt levelében foglaltatik. Papen ugyanis azt írta, hogy Göring megszegte az alkotmányt, amikor a kancellárnak nem adta meg a szót.

BERLIN. A nemzeti szociálisták tegnap már megkezdtek a választási harcot. A berlini Sportpalastban nagygyűlést tartottak, amelyen Göring, a birodalmi gyűlés volt elnöke is nagy beszédet mondott.

BERLIN. Göring és pártja állítólag lemondottak arról, hogy a feloszlatás ellen a bíróságnál tiltakozzanak. Ennek ugyanis az lenne a következménye, hogy a döntésig a Papen-kormány az új választások kiírását elhalassza. A nemzeti szociálisták pedig azt remélik, hogy a német nép újabb megkezdése még kedvezőbb eredménnyel fog járni az ő számukra, mint az előző választás.

BERLIN. A nemzeti szociálisták tegnap már megkezdtek a választási harcot. A berlini Sportpalastban nagygyűlést tartottak, amelyen Göring, a birodalmi gyűlés volt elnöke is nagy beszédet mondott.

Naponta háromszor fog ülésezni a parlament

A pénzügyminiszter megtilja az adóhivataloknak a kereseti eszközök lefoglalását — Emsimult az ellentét Titulescu és a pénzügyi szakértők között

BUCURESTI. A fővárosi lapok értesülése szerint a kormány ma este minisztertanácsot hív össze, amelyen tárgyalják a parlament elé benyújtandó törvényjavaslatok sorrendjét. A gyorsabb parlamenti munka érdekében a parlament naponta háromszor fog ülésezni s előreláthatóan az ülészakát szeptember 22-én bekecszik.

BUCURESTI. Az igazságügyminiszter közeleket küldött az ország összes törvényszékeihez és bíróságaihoz, amelyekben elrendeli, hogy a konverziós perekben kitűzött összes tárgyalásokat egyelőre 30 napi időtartamra függesszék fel.

BUCURESTI. A kamara és szenátus egyesült bizottsága a vagyonrevízió és becsületvédelmi törvényjavaslatokat vette munkába. A bizottság a két törvényjavaslatot általánosságban megszavazta s most kerül majd sor a részletes vitákra.

BUCURESTI. Titulescu megegyeztette a hírt, mintha garténii tartózkodása alatt Gafencuval való beszélgetése közben kritizálta volna a külföldi szakértők munkáját. Titulescu kijelenti, hogy Gafencuval csupán külpolitikai természetű

ügyekben folytatott tárgyalásokat.

BUCURESTI. A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette az összes adóhivatalokat, hogy adótartozás fejében tilos a kenyérkeresethez szükséges szerszámokat és eszközöket lefoglalni és elárverezni. A pénzügyminiszteri rendelet kiadásához az adta meg az apropót, hogy az utóbbi időben renge-

teg ilyenirányu panasz érkezett be a pénzügyminisztériumhoz. A pénzügyminiszter a rendelet kiadásával semmi egyebet nem csinált, csupán a végrehajtási törvény rendelkezéseinek szerezte érvényt, mert a törvény eltiltja a kenyérkereső szerszámok lefoglalását, de az adóhivatal saját hatáskörében hatályon kívül helyezte a törvényt.

Szeptember végén kezdődnek meg a népszövetségi tanácskozások

GENF. A Népszövetség előkészítő tanácskozásai szeptember 26-án kezdődnek s körülbelül két hétig fognak tartani. A tanácskozások az

eddiggi rendszertől eltérően, bizalmas természetűek lesznek, a nyilvánosság teljes kizárásával.

Egyelőre csak 51 halottját találták meg az északafrikai vasuti szerencsétlenségnek

PÁRIS. Az északafrikai vasuti szerencsétlenség ügyében még folyik a vizsgálat. A nyomozás az első jelentéseket igazolta. A vasuti szerencsétlenségnek nem 120, hanem csupán 51 halálos áldozata van. A sebesültek száma viszont

225, akiket kórházakban ápolnak.

Tegnap a mentési munkálatok teljes gőzzel folytak s nincs kizárva, hogy újabb áldozatok holttestei kerülnek elő a romok alól. Az áldozatok temetése holnap lesz.

Harakirit követett el egy életunt brassói leány

BRASOV-BRASSÓ. A nyomor és munkanélküliség újból megkövetelte az áldozatát. Daroca Teréz tizenharmadik ucca 28. szám alatt lakó fiatal leány öngyilkosságot követett el. A leány már hónapok óta áll állás nélkül és az emiatt odahaza naponkénti veszekedések végleg elkeserítették. Éjszaka, amikor elcsendesült az egész ház, egy liter denaturált szeszt ivott meg, majd, hogy hamarabb bekövetkezzen a halál, egy hatalmas konyhakéssel felvágva a hasát, harakirit követett el önmagán. Borzalmas halálhőrgésére ébredtek fel a szülők, akik életunt leányukat beszálították a „Märzescu” kórházba, ahol a szerencsétlen nő rövid haláltusa után kiszenvedett.

Tizenöt napi elzárásra ítélte el a kolozsvári hadbírószág Tarsinszky Kázmér ujságíró államellenes izgatás miatt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt igen érdekes ügyet tárgyalt a kolozsvári hatodik hadtest bírósága. Tarsinszky Kázmér, nagykárolyi hírlapíró volt a vádlott, akit az ügyészség államellenes izgatással vádolt, amit azonban az ujságíró ez alkalommal nem sajtó útján követett el, hanem egy éjszakai kedélyes mulatság után. Tarsinszky ez év februárjában együtt mulatott Tolca nagykárolyi professzorral, akivel mulatság után együtt indult el a reggeli órákban egy kis hűs levegőre. Tarsinszky hívta barátját, hogy tartson vele. Tolca azonban nem akart vele menni, más célja volt, mire hosszas vita merült fel közöttük. Szó szót követett és a kissé illuminált Tarsinszky állítólag ekkor követte el az államellenes magatartást, illetlen szavakkal róttá meg a román államot.

Tarsinszky tagadta a vádat, de a bíróság ennek dacára is 15 napi elzárásra, 5 ezer lej pénzbírságra és egyezer lej perköltség megtérítésére ítélte. Tarsinszky védője felebezést jelentett be.

Ugyancsak ma tárgyalta a hadbírószág Istrati Sándor máramaros-szigeti 10. vadászászlóaljbeli törzsőrmester ügyét is, aki selyem- és szövetáru csempészéssel volt vádolva. Ezelőtt egy évvel állítólag 2 katonával egy katonai székereken át csempészett Csehszlovákiából nagy mennyiségű selyem és szövetárut. A vádlott vallomása szerint az egész rakományt találta az országúton, amit azután beszállított a kassárnyába. Miután nem volt tanu arra, hogy tényleg csempészte, sem hogy találta volna, a bíróság felmentette.

— **Tizennégymillió bírság szerencsejátékért.** A pénzügyminisztérium most hagyta jóvá a temesvári „Lloyd”-kávéház 14 millió 253 ezer lejnyi büntetését. A temesvári kávéház ezt a hatalmas büntetést azért kapta, mert tíz éven keresztül a kávéházban engedély nélkül folyt a szerencsejáték. A kávéház tulajdonosai a horribilis pénzbüntetés ellen felebezéssel éltek.

„Fekete kéz” banda zsarolja a konstancai kereskedőket

CONSTANTA. Az elmúlt napokban több konstancai kereskedő „Fekete kéz” aláírással levelet kapott, amelyekben felszólítják őket, hogy egy nagyobb összeget a levélben megjelölt helyen tegyenek le, mert

ellenkező esetben úgy az illető kereskedőt, mint a családját könyörtelenül legyilkolták.

A banda szétküldött leveleiben tíztől 100 ezer lejig szóló összegeket követelt.

A legutolsó levelet Grigoriu Emanuel kereskedő kapta, akinek üzlete a Stefan Cel Mare-uccában

van. A kereskedő nem törődve a levélben levő fenyegetésekkel, a rendőrségre sietett, ahol megtette a feljelentést és a „Fekete kéz” név alatt rejtőzködő zsarolók kézrekerítésére külön prémiumot tűzött ki. Jellemző a zsaroló banda működésére, hogy óvatosságból a leveleket nem kézírással, hanem **ujságból kivágott betűkből állította össze, nehogy az esetleges kéz, vagy gépirás elárulhassa őket.**

A rendőrség a banda kézrekerítésére széleskörű nyomozást vezetett be.

Letartóztattak egy betörő hivatalnokot

BRAILA. Tegnap fogta el a brailai rendőrség a régen körözött Goldenberg Ádámot, aki a Ciálhichian cégtől 30 ezer lej lopott el. A 15 éves hivatalnoknak ezelőtt pár hónappal felmondtak és hogy arra az időre, amíg állás nélkül lesz, biztosítsa magát, éjszaka belopózott főnöke Str. Regale 114. szám alatt levő irodájába, ahol kinyitotta a kasszát és abból 30 ezer lejkészpénzt lopott el, majd Galacba

szökött.

Galacból hosszas bujkálás után egyik városból a másikba ment, míg Băladon Nicu Constantin komiszár felismerte és letartóztatta. A szélhámosnál csak 3 ezer lej találtak. A többiit vallomása szerint Konstancában és Galacban elköltötte. A letartóztatottat átadták a brailai ügyészségnek, ahol azal gyanúsítják, hogy a pénzt eldugta.

Szolgájával gyújtatta fel üzletét egy kereskedő, hogy megkapja a biztosítási összeget

BRASOV-BRASSÓ. Tegnap reggel 5 órakor a Regina Maria 53. szám alatt levő Rosenberg Mór-féle üzletben tűz keletkezett. A tüzet a kivonult tűzoltók percek alatt lokalizálták, mielőtt még komolyabb veszedelem történhetett volna. A tűz keletkezésének kivizsgálásakor a hatóságok kihallgatták az üzlet egyik szolgáját,

aki azt vallotta, hogy a cégtulajdonos megbízást adott neki, hogy az üzleti könyveket öntse

le egy liter petróleummal és hagyja el az üzletet. A szolga vallomása alapján

Rosenberget öngyújtogatás vádjával letartóztatták s átadták az ügyészségnek.

A vizsgálat eddigi adatai szerint megállapítást nyert, hogy az üzlet nagy összegre volt biztosítva s valószínű, hogy a kereskedő üzlete felgyújtásával a biztosítási összeghez akart hozzájutni.

Osszevagdalta a hugát, mert nem akart vérfertőző viszonyt folytatni vele

BUCURESTI. Megrázó gyilkosság történt az elmúlt napon Bukarest egyik külvárosi negyedében. Alexandru Pintea munkásember rettenetes dühvel fejszét ragadott és ütni-vágni kezdte hugát, mert az **nem akart vele tovább is vérfertőző viszonyt folytatni.**

A járőrelők megdöbbenve vették észre az ablakon keresztül a borzalmas gyilkosságot, de nem mertek bemenni, hogy megakadályozzák a dühöngő embert. A rendőrségre mentek, ahonnan a hatóság

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

ITALMÉRÉSSEL Restaurant-bodega belvárosban betegség miatt nagyon olcsón kiadó. Cimeket a kiadóhivatalba kérem leadni.

VIZSGÁZOTT masszírozónő házakhoz ajánlkozik. Cime: Hegyvölgy-ucca 7 szám.

EGY jómeneteli mézarszék 6 ezer lejért azonnal átadó. Cím a kiadóban.

PÁLINKA ÉS LEKVÁRFŐZÉSHEZ társat keresek 4–5 ezer lej készpénzzel. Cím a kiadóhivatalban.

PETROLUX-lámpát, használtat, keresek sürgősen. Banda József, Jára.

BELVÁROSBAN egy nagy különbejáratu szoba vízvezetékkel üresen, vagy butorral kiadó. Cím a kiadóban.

KERESEK október elsejére butorozott szobát esetleg konyha használattal, lehetőleg a belvárosban. Cimeket a kiadóba kérem leadni.

JÓKARBAN levő gyermekkoszt azonnal vennék. Cimeket a kiadóba kérem leadni.

gokkal együtt két bátrabb ember behatolt a lakásba és a már akkorra véres hűstömeggé vert leányt beszállították a kórházba, a gyilkos testvér pedig letartóztatták. A leányt, Pintea Ecaterinát sikerült néhány pillanatra a kórházban magához téríteni s elmondotta, hogy a bátyjánál lakik évek óta, aki már kis gyermekkorában erőszakot követett el rajta és habár undorodott bátyja aljas cselekedetétől, mégsem kerülhetett el az egyre megismétlődő erőszakoskodást. Most, hogy feljelentéssel fenyegette meg a bátyját, az dühbe jött és ezért vagdalta össze a felismerhetetlenségig. A leány vallomása után néhány perc múlva már ki is szenvedett. A gyilkos testvér ellen eljárást indítottak.

RÁDIÓ

PÉNTEK, szeptember 16.

Bucuresti. 15: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20.40: Massanet: Manon, opera gramofonon.

Budapest. 11.15: A budapesti koncertzenekar hangversenye. 14.05: Az állás-talan zenészek szimfonikus hangversenye. 18: Kosáryné Réz Lola ifjúsági előadása. 19: Dalmady Zoltán dr. előadása. 19.36: Hangverseny. 20.50: Gyorsíró-tanfolyam. 21.20: Gramofon. 22.20: Diószeghy Miklós előadása. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

S P O R T

Vasárnap: **Haggibbor — CFR, KAC—KMSC.** A kolozsvári kerületi bajnokság nyitánya vasárnap lesz, mikor a Haggibbor—CFR, KAC—KMSC mérkőzések kerülnek eldöntésre. A mérkőzéseknek külön érdekessége az, hogy a csapatok játékerejében nincs nagy erő-differencia, így a bajnokság sorsa teljesen nyitott s érdekességben vetélkedni fog a legizgalmasabb Nemzeti Bajnoki mérkőzéssel. A Haggibbor—CFR mérkőzés pontosan 3 órakor kezdődik. Biró Milivoi. A KAC—KMSC bíróját Muresan lesz.

Az **Universitatea Petrozsényban.** Az Universitatea vasárnap Petrozsényban játszik az ottani Jiul ellen. Ez a mérkőzés lesz az egyetemi csapat erőpróbája a szeptember 25-én Kolozsváron eldöntésre kerülő NAC elleni Nemzeti Bajnoki mérkőzésre.

Déli Liga—Nyugati Liga. Vasárnap Bukarestben kerül eldöntésre a Déli Liga—Nyugati Liga nemzeti kupáért folyó mérkőzés. A két csapat összeállítása a következő: Déli Liga: Lăpusnean, Vogel, Ligner, Robe, Steinbach, Radu, Dobó, Vălcov V., Vălcov C., Vălcov P., Attila. Nyugati Liga: Zombory, Burger, Albu, Moravetz, Kotormány, Rafinsky, Beke, Ciolac, Dobra, Schwartz, Dobay.

Október 2-án Románia—Lengyel ország közötti labdarugómérkőzés. Október 2-án nagy esemény lesz a román sportéletnek. Ekkor kerül eldöntésre Bukarestben a Románia—Lengyelország közötti labdarugó mérkőzés, amelyre a bukaresti sportkörök máris nagy előkészületeket tettek.

Győződjön meg a BONYHAY hentesáruk minőségeiről

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naplár Szeptember 16. Péntek. Róm.
katn. Kornél. Edit. Prot.
Ludmilia. Görög. Eufemia. Izr. 15. Elul.

Németországban tisztázódott a helyzet. Papennek sikerült megszerveznie az abszolút-kisebbséget.

Németországban is divatba jöttek az arisztokrata viccek. Bobby gróf azt mondja a barátjának:

— Milyen csodálatosan bölcs a természet. Milyen remek dolog, hogy a folyók éppen a hidak alatt folynak, mert különben nem lehetne átmenni az egyik partról a másikra.

Ablaktisztító a kereskedőhöz: Ne tisztítsam meg az ablakokat?

Kereskedő: Minek azt, nem is piszkosak még.

Ablaktisztító: Akkor talán a szemüvegét tisztítsam meg, hogy lássa jobban az ablakokat.

— **Időjárásjelentés:** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint a nappali hőmérséklet lassu emelkedése, éjszaka azonban, különösen keleten, még erős lehűlés várható délnyugaton felhőzettel.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Dr. Hintz, Fötér. Dr. Halász, Bocskay-tér, Dr. Flohr, Ferenc József-ut. Dr. Nagy, Monostori-ut.

— **Aradra és Temesvárra fog menni a második „Filléres gyors”.** A jövő csütörtökön indul a második filléres csere-vonat, amely Budapesttől Aradig és Temesvárra fog menni. A vonat 26-án reggel 5-6 óra között érkezik vissza Budapestre.

— **Fadrusz János pozsonyi remekművéből a szokol-vezérnek lesz szobra.** Fadrusz János világhírű alkotásának a Mária Terézia szobornak Pozsonyban megmaradt legnagyobb márványdarabjából, a ló törzséből, cseh szobrász kifaragja Tyrsnek, a cseh szokol mozgalom megalapítójának szobrát. A szobrot valószínűleg a Tyrsről elnevezett pozsonyi ligetben helyezik el.

— **Műtőasztala előtt összerogyott és meghalt egy híres angol orvos.** Hatvan éves korában meghalt tegnap Anglia egyik legismertebb nőorvosa, Sir Henry Simson gineológus egyetemi tanár. Mikor éppen műtétet akart fogni klinikáján, összerogyott. Szívszélhűdés ölte meg.

— **Élve elásta újszülött gyermekét egy fiatal leányasszony.** A hajdusoboszlói rendőrség őrizetbe vette Szilágyi Róza 18 éves leányt, aki néhány nap előtt élve elásta újszülött gyermekét.

— **Őszi hóhullám.** Londonban tegnap őszi hóhullám volt érezhető. A hőmérséklet 12 fokkal van a normális felett. Nincs kizárva az, hogy ez az őszi hóhullám hozzánk is elérkezik.

Letartóztatják a kolozsvári dohánytőzsdék tolvajait

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt két férfi állított be a Bástyá-uccában levő Zöldy-féle dohánytőzsdébe, ahol a tulajdonost arra kérték, hogy néhány régi újságpéldányt keressen nekik elő, amelyeket meg akarnak nézni. Amíg a trafikos a lapépéldányok előkeresésével foglalatzkodott, a két vásárló kihasználta a kedvező alkalmat és alaposan megdézsmálta a tőzsdében levő dohánykészletet.

A tulajdojnos mielőtt vevői távoztak volna, észrevette a lopást s azonnal rendőrt hívott, aki a két vásárlót előállította a kerületi rend

őrségen, ahol megállapítást nyert, hogy Lebovics Izsák és Bálint Árpád büntetett előéletű betörőkkel azonosak.

A két letartóztatott betörőt a rendőrség bűnügyi osztályára szállították, ahol megkezdték a kihallgatásukat. A letartóztatott betörők re eddig hét betörést sikerült rábizonyítani s azonkívül több hasonló módon elkövetett trafiklopást. A rendőrség ezután hívja fel a trafikosokat, hogy jelentkezzenek a rendőrség bűnügyi osztályánál kihallgatás végett.

A község házában verte vörösre a falu jegyzőjét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dárgie kolozsmegyei községben tegnap megdöbbenést keltett az a véres brutálizálás, amelyet Cosma Miklós községi gazda követett el a falu jegyzője, Tárzin Stefan ellen. Cosma Miklós a délelőtti órákban elment a község házára, ahol a hivatalát teljesítő jegyzőt alaposan felpofozta. Amikor a jegyző a pofonok ellen védekezni próbált, a brutális gazda botjával úgy fejbe vágta a jegy-

zőt, hogy az véresen terült el a földön. Az inzultus színhelyén hamarosan megjelent a falu népe, valamint a csendőrség és megtorlasképpen egyelőre letartóztatásba helyezte a verekedő gazdálkodót. Tárzin Istvánt pedig beszállították a közeli kórházba. Orvosi megállapítás szerint 20 napi kezelést igényel a beteg felépülése. A csendőrség a letartóztatott gazdálkodót átadta a kolozsvári ügyészségnek.

— **Munkaközben leesett és össze vágta a lábát.** Ma délelőtt a Str. Mircea 16. szám alá hívták ki a mentőket, ahol munkaközben Muresan János 23 éves munkás dolog közben elvesztette az egyensúlyát és olyan szerencsétlenül esett le, hogy lábát egy éles vasdarab súlyosan elvágta. A sebesültet a mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Csecsemők a vízvezeték kagylójában.** A pécsi klinikákon rendkívül nagy ágyhiány van. Emiatt megtörtént, hogy sorlaches, diftériás és vörhenyes betegeket még fertőző állapotban kellett elbocsátani, — sőt előfordult az is, hogy beteg csecsemőket a vízvezeték kagylójában helyeztek el.

— **Elhalasztották az érettségi- és javítóvizsgákat.** Az érettségi vizsgákat szeptember 20-ról szeptember 25-re halasztották. Ugyanekkor tartják meg a javítóvizsgákat is.

— **Meghalt Járossy Dezső.** Nemcsak az erdélyi, de az egész magyar kulturális életet nagy veszteség érte. Egerben meghalt dr. Járossy Dezső pápai kamarás, a temesvári Arany János Társaság elnöke. Járossy különösen mint zenei-tudós magaslott ki és mint ilyen, rendes tanára volt a budapesti Zeneakadémiának is. Tetemeit hazahozták a bányási Csatád községbe.

— **Sürgős felhívás a kolozsvári kisgazdákhoz.** A Kolozsvári Gazdasági Egyesület ezután közli kisgazda tagjaival, hogy korlátolt mennyiségben sikerült lekötni első rendű, rozsdamentes Székács-féle buza vetőmagot, amelyet 100 kg.-ként 600 lejért ad tagjainak, vagy 100 kg.-ként 120 kg. rostált tiszta búzáért. A vetőmagszükséglet folyó hó 19-én, hétfőn d. e. 10 óráig jelentendő be az egyet titkári hivatalához (Kolozsvár, Attila-ucca 10.) A szükséglet a jelentkezések sorrendjében fog kielégítettni, ezért kérjük a bejelentéseket mielőbbi megtételét. Az egyetlet utján vásárolt vetőmaghoz díjtalanul ad Porzolt az egyesület.

— **Meglopta a menyasszonyát egy őrmester.** Ma délelőtt került a kolozsvári hatodik hadtest bírósága elé Ciobotar Sándor nagyváradi volt szolgálatos őrmester, aki lopással van vádolva. Ezelőtt három évvel Marcu Mária nevű menyasszonyától, aki az ottani katonakórházban volt ápolónő, cocaint, morfiut, cofeint és nagymennyiségű kötszert és más orvosságokat lopott el. A tárgyalást a délután folyamán folytatják, amikor ítélethozatalra kerül a sor.

— **Elhalasztották Glasner Akiba mindkét ügyének a tárgyalását.** A kolozsvári közönség előtt ismert Glasner Akiba orthodox főrabbi régóta huzódó ügyei, amelyeket tárgyalás végett ma délelőttre tüntek ki a kolozsvári törvényszéken, tekintettel arra, hogy a főrabbi nem jelent meg a tárgyaláson, vesztegetési ügyét december 16-ra, másikk perét pedig december 2-ára halasztotta a kolozsvári törvényszék.

— **Husz feleségét élte túl egy 130 éves matuzsálem.** Adbullah Ma homd egyiptomi matuzsálem rekordot állított fel a házasság terén. A lehető legjobb erőben van s eddig huszszor kötött házasságot és mindegyik feleségét túlélte. Jelenleg 130 éves és nem tudja elviselni az özvegyiséget. Elhatározta, hogy huszonegyedszer is megházasodik.

— **Október 5-én lesz a kolozsvári egyetemen a rektorválasztás.** A kolozsvári egyetemen a rektorválasztás napját október 5-ben állapították meg. A rektor-jelöltek között szerepelnek N. Dragan, Sextil Puscariu, Hatieganu Gyula és N. Banescu professzorok.

— **Öngyilkos tanár.** A Radauti megyében levő Tereblora községben Bauer Jacob gimnáziumi tanár a nyári szünidőt odahaza töltötte szüleinél. Tegnap délután a fiatal tanár bezárkózott az egyik szobába, ahol agyonlőtte magát. Az öngyilkos tanár bucsúlevelet nem hagyott hátra s így tettének oka ismeretlen.

Iskolakönyveket negyedáron vesznek, szükségesséket féláron adok.

Bármilyen tudományos, vagy szépirodalmi könyv valamint írószerek

olcsó árban kaphatók!

KESZÉY ALBERT

könyv- és papirkereskedőnél,
Cluj-Kolozsvár P. Unirii (Fötér) 7.

A város rendbehozatja elhanyagolt épületeit

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság ma délelőtt dr. Laurentiu Flaviu helyettes polgármester elnökletével ülést tartott, amelyen 5000 lejes hitelt szavaztak meg a Polik'inika részére különböző gyógyszerek beszerzésére, ugy-szintén elhatározták, hogy a vágóhid területén tűzoltófecskendőt állítanak be, hogy az esetleges tüzesetet már csirájában elfojthassák. Szabályozták a vágóhid munkarendjét, elfogadták a városi épületek reparációs munkálataira elő-írt költségelőirányzatot, amelyet különböző cégeknek adnak ki.

Ételmérgezést kapott egy Junász vasgyári munkásnő

CLUJ-KOLOZSVÁR. Még mindig napirenden van az idei nyár legveszedelmesebb járványa, az ételmérgezés. Az éjszaka folyamán nagyon súlyos ételmérgezést kapott Koncz Róza 26 éves vasgyári munkásnő. A munkásnő tegnap este megvacsorázott, majd visszament a gyárba, ahol éjjeli szolgálatot teljesített. Munkaközben borzasztó gyomorgörcsöket kapott. A gyár kapusa értesítette a mentőállomást, ahonnan dr. Matache István orvos azonnal a helyszínre sietett és a beteget gyomormosással és kokain injekcióval megmentette, majd a lakására szállította.

Három olasz katona Romániába szökött át — munkát keresni

TIMISOARA-TEMESVÁR. A napokban újabb három fiatalembert vitt a zlaticeai határtól egy szuro-nyos csendőr, akiket előbb bevitték az oraviceai hadkiegészítő parancsnoksághoz, hol egy napig maradtak, majd tovább vitték őket a temesvári hadtesthez. Az illetők olasz katonaszökevények voltak, akik, amint mondják, Romániába jöttek megélhetést keresni. Ezt pedig azért remélték, mert három társuk már régebben átjött Romániába és itt álláshoz jutottak a temesvári cipőgyárban. A temesvári hadtestparancsnokság egyelőre letartóztatásba helyezte a reménykedő olaszokat, aztán a hadbíróság előtt kell majd számot adniok a jogtalan határátlépésért.

— **Kártyarazzia Bukarestben.** A bukaresti rendőrség az elmúlt éjszaka hatalmas arányú kártya- és szerencsejáték razziaát rendezett. A razzia eredményeképpen rengeteg engedély nélkül működő játékasztalt találtak s közel 200 ezer lejt foglaltak le. A játékosok közül a rendőrség többeket letartóztatott.

— **Gyermekeparalízis Németországban.** A brandenburgi Eberswald városban több halálos gyermekeparalízis megbetegedés történt. A járvány terjedésének megakadályozására a hatóságok az iskolákat ideiglenes jelleggel bezárták.

Két nap és két éjjel guzsbakötve verték a csend- örök a 77 éves cigányvajdát, aki pénzgyárat akart alapítani, de a „résztvények árát” elköltötte

CLUJ-KOLOZSVÁR. Körülbelül egy héttel ezelőtt a kolozs megyei Szász községi csendőrmester bizalmas értesítést kapott, hogy Fedenan László 28 éves korcsmáros pénzhamisításba kezdett és több hamis 20 lejest hozott már a forgalomba. Az őrmester hozzákezdett a nyomozáshoz. Házkutatást tartott Fedenan lakásán, azonban semmi olyan kompromittáló dolgot nem talált, amely a pénzhamisításra vonatkozott volna. Másnap újabb értesítést kapott, hogy Fedenan apja a szomszédos Dárja községi Rostás Sidor nevű cigányvajdával társult, mert közösen akartak egy pénzhamisító gyárat alakítani. A csendőrmester azonnal kihallgatta Fedenan apját, aki előtte szenzációs vallomást tett. A megijedt öregember elmondta, hogy egy napon felkereste őt Rostás Sidor azzal, hogy kitűnő hamis

20 lejeseket tud készíteni és nincs anyagra pénze.

Szeretne egy résztvénytársaságot összehozni, hogy az egybegyűlt tőkével egy pénzhamisító gyárat létesítsenek, ahol korlátlan mennyiségben gyártanak nemcsak fém, de nagyobb értékű papírpénzeket is.

Fedenan erre a célra 7700 lej adta a cigányvajdának, akinek kezeihez egy hét múlva újabb 4000 lej fizetett le. A cigányvajda ekkor bemutatta a pénzkészítés módját és pillanatok alatt egy olyan nagyszerű hamis 20 lejest készített, hogy a jószemű korcsmáros sem fedezte fel benne a hamisítványt.

Rostás kijelentette, hogy a 11 ezer lejért, amit Fedenától kapott, 111 ezer lej fog visszaadni. Ugy látszik azonban, hogy a vállalat már a megalakulás pillanatában

azonnal csődbe került, mert az egyetlen 20 lejesen kívül többet nem sikerült a cigányvajdának elő állítani. Fedenan vallomása után a csendőrség természetesen azonnal letartóztatta a 77 éves cigányvajdát és bezárította a kolozsvári törvényszékre, ahol ma került az ügy a vádtanács elé. Rostás a bírák előtt a csendőrségen tett vallomását visszavonta s kijelentette, hogy csak azért vallott ilyen értelemben, mert

a csendőrségen két nap és két éjjel guzsbakötve állandóan verték.

Rostás ügyvédje is kérte a szabadlábra helyezését, tekintettel arra, hogy a vajdának állandó lakhelye és tekintélyes vagyona van. A vádtanács az ügyész kérésének adott helyt és elrendelte a furfangos pénzhamisító cigányvajda ügyében a 30 napos vizsgálati fogságot.

Zsarolásért háromhónapi börtönre ítélte a törvényszék Flammer Áront, a kolozsvári lisztkereskedők denunciálóját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mozgalmas napja volt ma délelőtt a kolozsvári törvényszéknek. Egymásután kerültek tárgyalásra a nyári szünet miatt felterlódott ügyek, amelynek legnagyobb részét különböző okok miatt elhalasztották. Az első szekciónál Flammer Áron zsarolási ügye került tárgyalás alá, aki csak nem hat esztendő óta a kolozsvári lisztkereskedők réme. Flammer hat évvel ezelőtt az egyik lisztüzletben volt alkalmazva, ahonnan különböző szabálytalanságok miatt elbocsátották. Flammer miután elhelyezkedést sehol sem tudott találni, a denunciálást választotta kenyerének s úgy gondolkodott, hogyha az állítólagos adónemfizetés miatt megzsarolja a lisztkereskedőket, szép keresetbe jut. Minden héten újabb és újabb feljelentéseket juttatott el a pénzügyigazgatósághoz, a pénzügyminisztériumhoz és az ügyészséghez, amelyben azzal vádolja az összes lisztkereskedőket, hogy a nagybani eladás utáni proporcionális adót nem fizetik be s ezáltal tetemes károkat okoznak az államnak. Flammer denunciaciói folytán a lisztkereskedők a hatóságok részéről állandó vegzaturáknak voltak kitéve, míg egy napon elhatározták, hogy véget vetnek a denunciació Flammer Áron zsarolni akaró terrorjának és végleg elintézik ezt a kellemetlen alakot.

Mandula Ernő Széchenyi-téri lisztkereskedő, aki talán az összes kollégái közül a legtöbb molesztálást volt kénytelen elszenvedni, összehívta kartársait és megállapodott velük, hogy közösen 10 ezer lej adnak Flammernek, hogy szün-

tesse be denunciacióit. A pénzt azonban előzőleg megszámozták. Az esetet jelentették a rendőrségnek is. És amikor a 10 ezer lej Mandula az Opera előtt átadta Flammernek, két detektív lépett a zsaroló öregember mellé s a törvény nevében letartóztatta. Az ügyészség Flammert azonnal szabadlábra helyezte s az eljárást megindították ellene. Így került az ügy ma a törvényszék első szekciójára, ahol az összes lisztkereskedők, élükön a Familia kenyérgyár igazgatójával, megjelentek.

A tanácselnök kérdésére, hogy mi célja volt a számtalan denunciaciónak, Flammer Áron kijelentette, hogy a kereskedőket az állam érdekében jelentette föl. A bíróság egymásután hallgatta ki a lisztkereskedőket. Névszerint: Mandula Ernő, Grün Sándor, Meister Márton, Fesztinger Mihály, Traub Jenő és a Familia kenyérgyár igazgatóját, akik elmondották, hogy

Flammer feljelentéseinek nyomán naponta vizsgálták át könyveiket a pénzügyigazgatóság emberei, de semmiféle szabálytalanságot nem találtak. A Familia kenyérgyár igazgatója indignálódva tiltakozott a denunciació zsarolási manőverei és vádjai ellen és rámutatott a bíróság előtt arra, hogy vállalatát évente félmillió proporcionális adót fizet és egy olyan komoly, korrekt cég, amely nem vállalkozik arra, hogy jelentéktelen összegekért kalandos vállalkozásokba kezdjen.

A törvényszék a bizonyítékok sulya alatt tekintetbe véve az enyhítő körülményeket, három hónapi börtönre ítélte Flammer Áront, aki felfolyamodással élt a táblához. Az ítélet kihirdetése után az ügyész sulyosbírást ítélt meg, a kereskedők pedig a büntelként lefoglalt 10 ezer lej kifizetését kérték a törvényszéktől, amit részint már ki is utaltak.

Egy mámoros falusi szilveszteri éjszaka vége, vagy: szerelem a jászolban, csendőrpuskatussal és letartóztatással

CLUJ-KOLOZSVÁR. A törvényszék komor tárgyalótermében szokatlan feltűnést keltett három csizmás, ködmönös falusi apróság, kik már kora reggel beültek a tanuk padsorába, hogy a kitűzött tárgyaláson részt vegyenek. Az újságírók legkitartóbb faggatására sem voltak hajlandók a gyerekek válaszolni. Még azt sem akarták elárulni, hogy melyik községből valók. Egy órai várakozás után aztán ki derült a bíróság előtt, hogy a há-

rom gyerekek volt oka a titkolódzásra. Nem mindennapi ügyben gyalogoltak ők be Sárosszentkirály községből Kolozsvárra, ahol a bíróság előtt egy roppant diszkrét újról kellett tanubizonyságot tenniük.

Az elnök egymásután szólítja be a vádlottakat: Duca Vasile 20 éves földműves, Neam Rebu 20 éves és Demian Traian 17 éves suhancok elfoglalják helyüket a vádlottak padján. Azután a felperes érkezik

meg, Podarca Verona 17 éves falusi lány, zsebkezdőjét az orrához szorítja és szipogva mondja el a vallomását:

— Ugy történt, Domnule Președinte, hogy Szilveszter volt a faluban. A legények mulatni mentek. Odaálltak kólintálni az ablakom alá s az egyik legény, Luca Vasile arra kért, jöjjenek ki egy kicsit az uccára... Kimentem. Mindjárt az ablak alatt elkezdett ölelgetni, mire a két társa megragadta a fejemet és a lábamat, becípelt a szomszédos istállóba és belülről bezárták az ajtót. — Na most a szeretőm leszel — mondotta Luca. Közben Neam befogta a szememet, Damian pedig a számat tömte be a zsebkezdővel. Azonban csak a szülődésig jutottak el, mert az istálló ablakát hirtelen betörték s a három gyermek egymásután mászott be rajta. A szerelmi idillnek vége lett s a legények a csendőrség re kerültek, ahol Luca Vasile szerint puskatussal kényszerítették ki belőle előzetes vallomását.

A leány kihallgatása után a vádlottakra került a sor, akik tagadják, hogy erkölcstelen merényletet akartak volna elkövetni a leány ellen, csupán megakarták ijeszteni.

Ezután a három gyermek tanvallomása következik, akik elmondják, hogy hallották Veronica kiáltozásait az istállóból, azt hitték, hogy valami baja van, azért törték rájuk az ablakot. Ők egyébként nem tudnak semmit. Nem is akarnak a nagyok dolgaiba beleavatkozni.

A bíróság rövid tanácskozás után Luca Vasile 15 napi, Neam Rebu 8 napi és Damian Traian 5 napi fogságra ítélte. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak.

Eltűnt a két óceánrepülő olasz pilóta a szép amerikai színésznővel együtt

RÓMA. Ulbricht és Pisculo olasz pilóták, akik mint ismeretes, „American Nurse” nevű repülőgéppel Edna Newcomer newyorki színésznő társaságában óceánrepülésre startoltak Newyorkból és leszállás nélkül el akartak jutni Rómába, nyomtalanul eltűntek. A repülőgépnek legközelebb szerdán estére Rómában kellett volna lennie, a római repülőtérre összegyűlt több ezer főnyi tömeg azonban egész éjszaka hiába várt, az „American Nurse” nem érkezett meg. A repülőteret fényszórók világították be, hogy a pilóták megérkezésük esetén rögtön megtalálják a leszállás helyét. Miután az „American Nurse” üzemanyagkészlete legfeljebb éjfélig volt elegendő, attól tartanak, hogy az olasz pilótákat valami baj érte. Azóta, hogy szerdán reggel az Azori-szigetek fölött látták őket, újabb hír nem érkezett róluk. Azok a hírek, hogy a spanyol vagy portugál partvidéken kényszerleszállást hajtottak végre, eddig még nem erősítették meg.

**Nyaralásból hazatérők első útja C21NR-hez vezet,
hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye**

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám: 61.